

Sisällys

ESIPUHE	9
LUKU 1 MOTIVAATIO	13
Tunnista motivaatiotekijät.....	16
Mieti, ketä autat.....	18
Sen pituinen se.....	19
Olipa kerran.....	22
Mukavuusalueella.....	26
Ulkoista motivaatiota etsimässä.....	31
Minä, kirjoittaja.....	33
Kirjoittajan SCARF.....	34
LUKU 2 INSPIRAATIO	37
Tiukat raamit.....	40
Uiskentele hyvissä teksteissä.....	42
Sekoittuna ja ravistettuna.....	44
Irrottele listoilla.....	51
Ota muisti avuksi.....	55
Järjestä illalliskutsut.....	61
Aistit käyttöön.....	63
Tylsisty.....	64
LUKU 3 TAUSTATYÖ	67
Tekstien takana.....	70
Keksi viisi lähdettä.....	73
Harjoittele haastattelemista.....	75
Kontaktit käyttöön.....	77
Aina kannattaa kysyä.....	80
Lihaa luiden ympärille.....	82
LUKU 4 LUKIJA	85
Kirjoita perinne.....	88
Minä, lukija.....	91
Errottele lukijan tarpeet.....	96
Määrittele tekstisi Call-To-Action.....	97
Me-we-us.....	101

LUKU 5 ALOITTAMINEN	103
Aloita ihan mistä tahansa.....	106
5 + 10 minuuttia.....	109
Kuvittele, mitä kirjoittaisit.....	113
Sana on tarinan alku.....	114
Vaihda näkökulmia ja valita.....	117
Löydä rytmisi.....	120
Postikortti päivässä.....	125
Maanittele itseäsi eteenpäin.....	126
Pakota itsesi aloittamaan.....	128
Ole itsellesi armollinen.....	129
Viisi variaatiota.....	130
Kone käyntiin.....	131
LUKU 6 RAAKA TYÖ	133
Täydellinen kirjoituspäivä.....	136
Intervallitreenit.....	139
Luo itsellesi rutiini.....	148
Tekstilajit haltuun.....	156
Haarukoi kiinnostavin.....	158
Kirjoittajan muistiruudukko.....	162
Kirjoittajan kanban.....	164
Palkintojen voimalla.....	167
Tutustu lopetukseen.....	168
LUKU 7 OMA ÄÄNI OMA	171
Päästä itsesi irti.....	174
Rapsuta maneerisi näkyviin.....	176
Huolimaton päiväkirja à la Anna-Leena Härkönen.....	178
Esikuvat avuksi.....	181
Lue turvakirjoja.....	182
Matkiminen sallittu.....	184
Raikkaasti ja tarkasti.....	187
Monocle ipsum.....	192
Säädä sävy sopivaksi.....	193
LUKU 8 USKALLUS	195
Kirjoita pelkosi auki.....	198
Kohti uskallusta.....	200
Mene lähelle.....	201
Hetkestä kiinni.....	203
Kirjoittajan nelikenttä.....	204

LUKU 9 USKOTTAVUUS	207
Kampaa uskottavuus esiin.....	210
Tunnista universaalit.....	212
Timanttinen ydinviesti.....	213
Katso, kuuntele, tunne.....	219
Kolme muistoa tuoksuina.....	222
Vaikuta ja vakuuta.....	225
Mitä tekisit kananmunalla?.....	228
Näytä, älä kerro.....	231
Kirjoita työstäsi uskottavasti.....	232
Väistä tyhjät sanat.....	234
Kirjoita vaikeasti.....	235
LUKU 10 BLOKKI JA FLOW	237
Seitsemän virkkeen sapluuna.....	240
Viikkoretro.....	244
Kokoa ensiapupaketti.....	249
Klassikkoharjoitus: aamusivut.....	252
Mitä Tunna tekisi?.....	256
Ratkaise ongelma.....	257
LUKU 11 PALAUTE	259
Lisää hyväpuhetta.....	262
Harjoittele pyytämään palautetta.....	263
Anna palautetta itsellesi.....	269
Minä ja palaute.....	271
Palautteenannon kaava.....	275
Editoi fiksusti.....	276
Kaiva luuranko esiin.....	277
LUKU 12 ETEENPÄIN	279
Kirjoitusohjeet laiturinnokkaan.....	282
Kirjoittajan kompetenssit.....	289
Käännä kateus voitoksi.....	293
Hyvä minä!.....	295
Viisivuotissuunnitelma.....	298
LÄHTEET	300

Tämän teoksen ensimmäisen painoksen kirjoittamista tukivat
Uuden Suomettaren Säätiö,
Helsingin Seudun Journalistit ja
Taiteen edistämiskeskus.
Monet kiitokset!

Esipuhe

Oletko kokeillut, pystytkö koskettamaan kielellä omaa nenääsi? Joillakin on sellainen taito.

Nenän koskettamisessa ja kirjoittamisessa on yksi vissi ero. Kaikki eivät tule ikinä saamaan kieltä nenäänsä, vaikka miten yrittäisivät. Sen sijaan jokainen meistä voi oppia kirjoittamaan.

Paremmaksi kirjoittajaksi voi oppia kuka tahansa, jos harjoittelee paljon. Kirjoittamista ei saa kietoa mystiseen, ullakonhajuiseen verhoon tai ajatella sen olevan taito, joka kuuluu vain erityisen luoville yksilöille. Ehei. Vain harjoittelemalla kirjoittaja voi kehittyä. Se on lohdullinen tieto. Oikotietä ei ole.

Tämä tehtäväkirja on tarkoitettu kaikille meille, jotka haluamme treenata kirjoittamisessa vaadittavia taitoja. Tausta-ajatuksia avaamme tietokirjassa *Kynä - Kaikki tärkeä kirjoittamisesta*, jossa käsittelemme kirjoittamista kahdentoista eri vaiheen kautta. Kuljemme inspiraatiosta palautteeseen ja taustaselvityksistä raakaan kirjoitustyöhön.

Treenejä helpottaa se, että kirjoittamisen voi pilkkoa osiin, ja joista osaa voi harjoitella erikseen. Jaottelimme tämän kirjan tehtävät kahdentoista eri vaiheen mukaan. Kuinka herätellä motivaatiota? Mistä ihmeestä se inspiraatio löytyy? Miten löydän oman tyylini? Mitä tehdä, kun blokki yllättää? Voit hyppiä osiosta toiseen tai tehdä tehtäviä järjestyksessä. Sinä päätät, mikä on sinulle tärkeintä.

Älä yritä tehdä kaikkia tehtäviä kerralla vaan etene pienin askelin, niin pääset varmemmin perille. Sitä paitsi matkan varrella innostus kasvaa. Kun onnistut yhdessä jutussa, tekee mieli jatkaa seuraavaan. Teksti etenee! Se valmistuu! Sitä kommentoidaan!

Meitä kirjoittajia on paljon, ja jaamme kaikki saman riemun onnistuneen tekstin äärellä. Harjoitellaan yhdessä!

Helsingissä ja Ísafjörðurissa 1.5.2024
Mirjami Haimelin ja Satu Rämö

”Sisäinen motivaationi kumpuaa siitä, että olen kiinnostunut ja utelias. Haluan selvittää, penkoa ja kaivaa. Olen kriittinen. Jos kaikki asiat olisivat minulle ’ihan sama’, minulla ei olisi mitään sanottavaa. Silloin kirjoittaminen olisi yhtä tuskaa.”

Toimittaja Annukka Oksanen

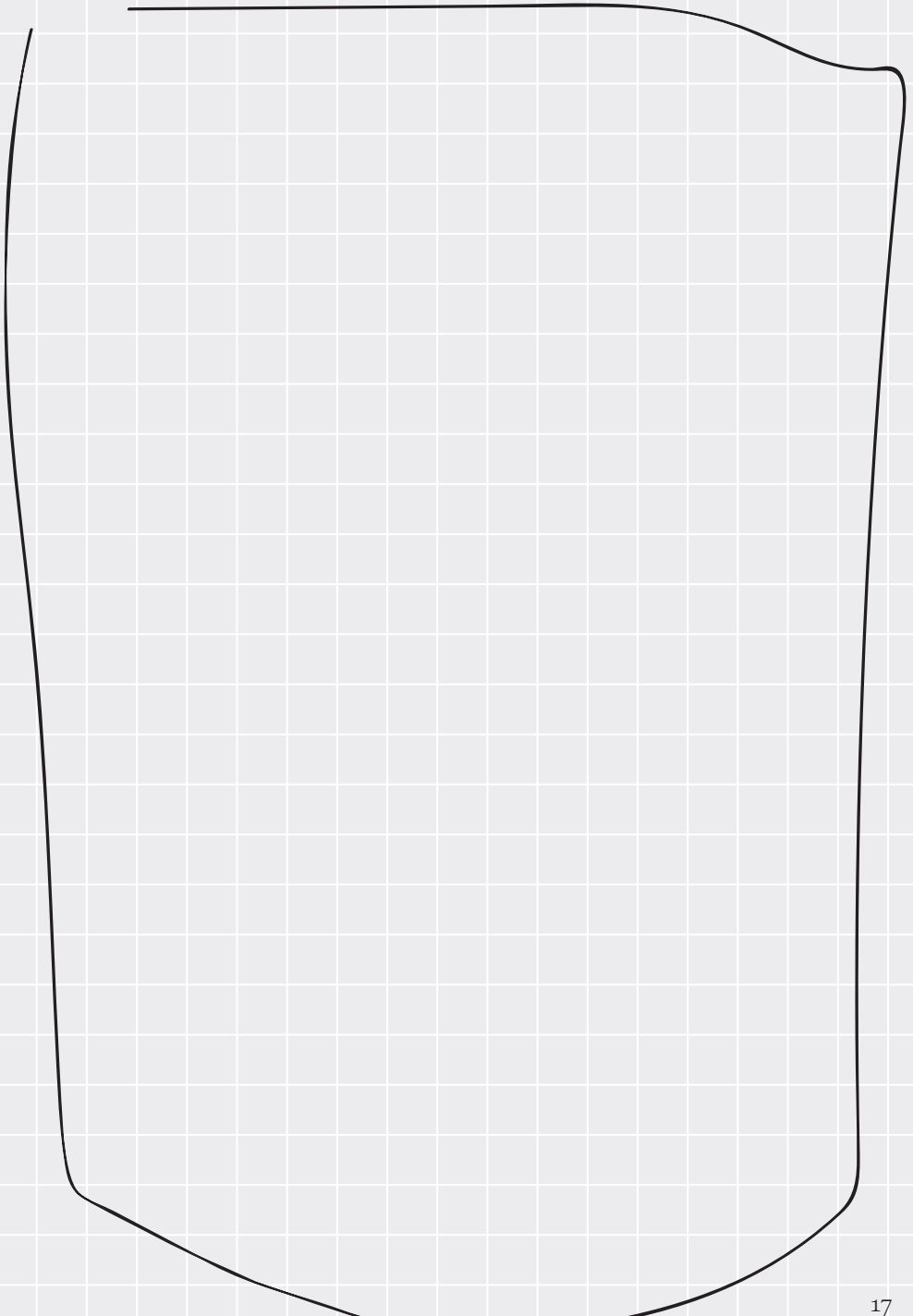
Motivaatio on moottorimme! Se saa meidät tarttumaan toimeen ja tekemään asiat loppuun asti. Mieti, mikä sinua motivoi kirjoittamaan. Pakko ja palkka motivoivat tekemään. Kirjoittamiseen – kuten mihin tahansa tekemiseen – voivat motivoida myös sisäiset tekijät, kuten tarve itsetutkiskeluun tai halu järjestää omaa ajattelua. Kun ymmärrät omat motivaation lähteesi, on kirjoittaminen helpompaa vaikeallakin hetkellä.

Tunnista motivaatiotekijät

Mieti jotakin tekstiä, jonka parissa olet viimeksi työskennellyt. Se voi olla sähköposti, romaanin käsikirjoitus tai vaikka kauppalista. Pohdi, mikä seuraavista motivaatiotekijöistä vaikutti vahvimpana tuon tekstin kirjoittamiseen, ja analysoi sitä alla listattujen apukysymysten avulla. Kirjoittamista motivoi usein moni eri asia, eli voit valita myös useita eri motivaatiotekijöitä.

- **Salapoliisi.** Oletko luonteeltasi salapoliisi, joka haluaa selvittää asioita ja kertoa niistä muille? Ajaako sinua eteenpäin ennen kaikkea uteliaisuus ja tiedonjano?
- **Filosofi.** Haluatko analysoida omia ajatuksiasi? Onko sinulla taipumusta monipuoliseen ja syvälliseen pohdiskeluun?
- **Ongelmanratkaisija.** Onko sinusta mukavaa esitellä ongelma ja siihen ratkaisu? Onko lähestymistapasi käytännönläheinen?
- **Hyväntekijä.** Haluatko auttaa tekstisi avulla muita? Keitä? Uskotko, että sinulla on jotain sellaista annettavaa, mikä voi auttaa toisia eteenpäin?
- **Idealisti.** Onko sinulla missio, jota haluat edistää kirjoittamalla? Tähtäätkö monilla tekemisilläsi lopulta yhteen ja samaan päämäärään?
- **Brändipirkko.** Haluatko vakuuttaa muut omasta osaamisestasi? Koetko onnistuvasi silloin, kun saat myytyä jonkin ajatuksesi tai tarinasi muille?
- **Tarinankertoja.** Onko sinulla tarina, joka vaatii tulla kerrotuksi? Haluatko ennen kaikkea rakentaa teksteihisi kaaria ja kiinnostavia henkilöihahmoja?

Apukysymykset: Miksi aloit kirjoittaa? Miksi juuri sinä innostuit juuri tästä aiheesta? Onko juuri näiden syiden vuoksi motivoituminen sinulle tyypillistä? Miksi? Miten motivaatiosi näkyy lopullisessa tekstissä? Jos valitsit useita motivaatiotekijöitä, miten ne täydentävät toisiaan?

Mieti, ketä autat

Onko motivaatiosi kadoksissa? Mieti, ketä tekstilläsi autat. Se, että koet tekstisi merkitykselliseksi, motivoi jatkamaan.

Tekstini kertoo...

Se auttaa...

Miten...

Tekstini kertoo...

Se auttaa...

Miten...

Tekstini kertoo...

Se auttaa...

Miten...